

7.SINIF SOSYAL BİLGİLER İLETİŞİM VE İNSAN İLİSKİLERİ DERS NOTU

İletişim

Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılmasıdır.

1-SÖZLÜ İLETİŞİM

Konuşarak yapılan iletişimdir.

2-YAZILI İLETİŞİM

Yazı yoluyla sağlanan iletişimdir. Not, mektup, gazete, dergi ve kitaplardaki yazı-lar veya yazılı işaretler aracılığı ile yapılan iletişimdir.

3-VÜCUD DİLİ İLETİŞİM: Jest, mimik ve çeşitli hareketlerle sağlanan iletişimdir. Sözsüz veya Beden dili ile iletişim de denilebilir.

Etkili Bir İletişimde Nelere Dikkat Etmek Gerekir ?

Empati Kurmak: Kendimizi karşıımızdaki kişinin yerine koyup onun duygu ve düşüncelerini anlamaktır.

Etkili Dinlemek: Karşıımızdaki kişinin söylediklerini doğru anlamak ve ona hissettirebilmektir.

Farklılıklara Saygılı

Olmak: Her insan farklı fiziksel ve zihinsel özelliklere sahiptir. Bu farklı özelliklerden dolayı kimseyi küçümsemeyip onlara saygı duymalıyız.

Kendini Doğru İfade Etmek: -Anlatmak istediğimizi açık ve anlaşılır bir biçimde anlatmaktır.

Etkili Reddetmek: Net bir şekilde kırııcı olmadan reddedebilmektir.

-Gülümsemek
-Dikkatini karşıdaki kişiye vermek
-Göz teması kurmak

İletişimi Zorlaştıran Davranışlar Neler Olabilir ?

Ön yargılı davranmak: İnsanları oldukları gibi kabul etmemek. İnsanları tanımadan bilmeden konuşmak.

Karşıımızdaki insanlara **takma isimleriyle** hitap etmek.

Sözünden dönmek, **alay etmek**, oyalayıcı davranmak.

Karşıımızdaki insanı eleştirmek, **suçlayıcı davranmak ve yargılamak**.

Olumsuz eleştiri yaparken **Ben Dili** yerine **Sen Dili** 'ni çok kullanmak.

Argo(Düşük seviyeli sokak ağzı) ve **hakaret** içerikli konuşmalar yapmak.

İletişim-Dinleme

- Dinlemek saygıyı gösterir.
- Dinlemek ilişkiler kurar.
- Dinlemek bilgiyi artırır.
- Dinlemek başkalarına ve kendinize yardım etmenin iyi bir yoludur.

İyi Bir Dinlemenin Kuralları

1-Dikkatini karşıdakine verir

2-Karşıdakinin sözünü kesmeden dinler

3-Karşıdakini dinlediğini gösteren tavırlarda bulunur

4-Göz teması kurar

5-Başka bir işle uğraşmaz

SEN DİLİ

SEN DİLİ:

- Olumsuz duygularını dile getirmek, eleştirmek ve hoşnutsuzluğunu belirten, çok olumsuz duygular ve sonuçlar doğuran dildir.
- Kişinin direnmesine, karşı gelmesine kızmasına ve söz dinlememesine yol açar.

“Neden hep derse geç geliyorsun ?” gibi
“Nerede kaldın? Saatin kaç olduğunun farkında mısın?”
“Bir kez daha geç kalırsan, asla arkadaşlarına gidemezsin!...”

Hap Bilgi: -Sen dili yargılayıcı ve suçlayıcı bir dildir.İletişimi olumsuz etkiler.

BEN DİLİ

BEN DİLİ:

- Ben dili, başkaları hakkında değerlendirme ve yorumlarımızı değil bizim duygu ve yaşantılarımızı açıklar.
- Direnç ve başkaldırmayı daha az ortaya çıkarır ve davranışın değişmesinde karşı tarafa sorumluluk verir.

“Derse geç kalmandan rahatsız oluyorum”
“Nerede kaldın seni çok merak ettim.”

“Geç kaldığında telefon açıp haber vermeni bekliyorum”

Hap Bilgi: -Ben dili iletişimi olumlu etkiler kırıcı ve suçlayıcı değildir.

ÇATIŞMA

ÇATIŞMA: Çevremizdeki insanlarla iletişim kurmakta zorlandığımız ya da kurulan iletişimden istenilen sonuç alınmadığı durumda kendini ifade edememenin verdiği gerginlik hâlidir.

Sorunu görmezden gelme,boyun eğme ve sen dilini kullanma çatışmaya örnektir.

UZLAŞMA

UZLAŞMA: Çatışma halinin sona erip iletişimin sağlanmasıdır. Yani karşıımızdaki kişiyle anlaşabilmektir.

Empati ,dinleme, işbirliği yapmak ve ben dilini kullanmak uzlaşmaya örnektir.

KİTLE İLETİŞİMİ

KİTLE: Topluluk ya da toplum demektir.

Kitle İletişim Araçları: Yazılı, sesli ya da görsel yapıtların dağıtımını ya da yayımını sağlayan her türlü iletişim aracına kitle iletişim araçları denir.

- 1)TELEVİZYON
- 2)İNTERNET
- 3)GAZETE
- 4)DERGİ
- 5) RADYO
- 6)SİNEMA ,FİLM,KASET,CD kitle iletişim araçlarından bazılarıdır.

Hap Bilgi: - **Telefon, mektup** vb araçlar çok fazla kişiye aynı anda ulaşmadığı için bunlar kitle iletişim aracı sayılmazlar bunlar sadece iletişim aracıdır.

Hap Bilgi Herhangi bir konuda halkın genel düşüncelerine ve karar vermesine **kamuoyu denir.** Kamuoyu oluşmasında kitle iletişim araçları önemli bir yere sahiptir. Çünkü geniş kitlelere çok hızlı ulaşabilmektedir.

Hap Bilgi: **Ülkemizin geneli göz önüne alındığında ülkemizde en çok kullanılan kitle iletişim aracının televizyon olduğu söylenebilir. Çünkü televizyon diğer kitle iletişim araçlarından farklı olarak herkesin evinde yaygın olarak kullanılmaktadır.

Kitle İletişim Araçlarının Olumlu Yönleri

1- Yeni görüş ve düşüncelerin yayılmasını sağlar.

2-Kamuoyu oluşturulmasını sağlar.

3-İnsanların eğlenmesini ve dinlenmesini sağlar.

4-İnsanların bilgilenmesini sağlar.

5-İnsanların saygılı ve bilinçli olmasını sağlar.

Kitle İletişim Araçlarının Olumsuz Yönleri

1- Kişiler arası ilişkilerde yüz yüze etkileşimi bir anlamda ortadan kaldırdığı için **sosyalleşmeyi engeller.**

2- Uzun süre takip edildiği durumlarda sağlık sorunlarına yol açabilir.(**göz bozukluğu gibi**)

3 Kontrolü sağlanmazsa **zaman kaybına** yol açar.

4- Özellikle küçük yaşta insanlarda şiddet, sihir, gibi içerikli programlar **ruhsal bozukluklara** yol açabilir.

ÖRNEK SORULAR

1)Aşağıdakilerden hangisi iletişimsizliğe neden olan davranışlardan değildir.?

- A) Öğüt vermek B)Emir vermek
C) Dinlemek D)Yargılamak

2)Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Televizyon aile içi iletişimde önemli bir araçtır.
B) İletişimde insan hakları önemlidir
C) İletişimin en önemli parçalarından biri konuşurken yüz yüze bakmaktır.
D) İletişim araçları kamuoyunun oluşmasında etkilidir

3)Aşağıdakilerden hangisi kitle iletişim araçları arasında yer almaz.

- A)İnternet B)Telefon
C)Radyo D)Televizyon

İLETİŞİM HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİMİZ

ÖZGÜRLÜK: Başkalarının haklarına zarar vermeden istediğimizi yapabilmektir. Özgürlükler sınırsız değildir.

***Bir başka deyişle başkalarının haklarının başladığı yerde bizim özgürlüğümüz sona erer.

HAK: İnsanların herhangi bir işi yapma yetkisine hak denir.

DOĞRU BİLGİ ALMA HAKKI

*İnsanların gazete, radyo , Televizyon, İnternet, gibi kitle iletişim araçlarından aldığı haberlerin **doğru olmasıdır**.

DOĞRU BİLGİ VERME SORUMLULUĞU

* Kitle İletişim araçlarının haberleri doğru ve yansız olarak vermesine “ Doğru Bilgi Verme Sorumluluğu” denir.

DÜŞÜNCEYİ AÇIKLAMA ÖZGÜRLÜĞÜ

İnsanın serbest biçimde bilgiye ve düşünceye ulaşabilmesi, düşüncesini serbest biçimde açıklayabilmesi, başkalarına iletebilmesi, düşünce ve kanaatleri nedeniyle suçlanamamasıdır. Kısaca insanların Düşüncelerini özgürce açıklayabilmesidir.

HABERLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜ

(Anayasa, Madde 22):Herkes haberleşme özgürlüğüne sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.

Bilgisi ve izni olmaksızın hiç kimsenin telefonu dinlenemez, mektupları açılıp okunamaz..

ÖZEL YAŞAMIN GİZLİLİĞİ

(Anayasa,Madde20):Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.

KONUT DOKUNULMAZLIĞI

(Anayasa, Madde 21): Kimsenin konutuna(evine) dokunulamaz. Çeşitli nedenlerle, yasayla yetkili kılınmış kurumların yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz ve buradaki eşyaya el konulamaz.

Hap Bilgi: İnsanların sahip olduğu bu haklar anayasamızda **kanunla güvence altına alınmıştır**. Bu hakları çiğneyen suç işlemiş sayılır ve kanunla cezalandırılır.

Kitle iletişim araçları şu konularda dikkatli davranmak zorundadır. Bunlar;

- * Özel yaşamın gizliliği
- * Konut dokunulmazlığı
- * Doğru bilgi verme
- *Diğer kişi hak ve özgürlüklerine dikkat etmek zorundadırlar.

ATATÜRK'ÜN İLETİŞİME VERDİĞİ ÖNEM

-Atatürk Kurtuluş Savaşı yıllarında halkı **doğru bilgilendirmek olaylardan haberdar etmek** amacıyla şu çalışmaları yapmıştır.

*İrade-İ Milliye Gazetesinin Çıkarılması (Eylül 1919):

- Sivas Kongresinde alınan bir kararla çıkarılmıştır.
- Kurtuluş Savaşı hakkında halkı bilgilendirmeyi amaçlamıştır.

*Hakimiyet-İ Milliye Gazetesinin Çıkarılması(Ocak 1920)

Sivas'tan Ankara'ya gelen M. Kemal, bu seferde TBMM de alınan kararların halka duyurulması için gazeteye ihtiyaç duymuş ve Hakimiyet'i Milliye Gazetesini kurmuştur.

*Ceride-İ Resmîye Gazetesinin Kuruluşu

TBMM'nin resmî gazetesi olarak kurulmuştur.

*Anadolu Ajansı'nın(AA) Kurulması (Nisan 1920):

- *Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk resmî ajansı (A.A.)'dır.
- *Mustafa Kemal'in emriyle **Yunus Nadi ve Halide Edip Adıvar** tarafından Kurtuluş Savaşını bütün memleketlere ve dünyaya duyurmak amacıyla 6 Nisan 1920'de kurulmuştur.

Hap Bilgi: Anadolu Ajansı günümüzde çalışmalarına devam etmektedir. Yeni Türk devletinin ilk ulusal kurumu olma özelliğini taşır.

